

Kauno kolegija
Gauta
2013-07-17 Nr. (1.5)-40-36

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Valstybės biudžetinė įstaiga, A. Goštauto g. 12, LT-01108 Vilnius, tel. (8 5) 2113689, faks. (8 5) 2132553, el. p. skvc@skvc.lt, <http://www.skvc.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas – 111959192. A. s. LT35 7300 0100 0245 6921, AB „Swedbank“

Kauno kolegijai
Pramonės pr. 20
LT-50468 Kaunas

Į 2012-10-30 Nr. (1.17)-11-164
Į 2012-10-30 Nr. (1.17)-11-167

PAŽYMA DĖL VYKDOMŲ STUDIJŲ PROGRAMŲ IŠORINIO ĮVERTINIMO

2013 m. liepos 15 d. Nr. SV5-140

Atsakydami į Jūsų raštus „Dėl vykdomos studijų programos akreditavimo“, kuriuose prašėte vertinti Jūsų kolegijoje vykdomas studijų programas, informuojame, kad, vadovaujantis Studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašo¹ (toliau – Aprašas) V skyriumi bei Vykdomų studijų programų vertinimo metodikos² (toliau – Metodika) II skyriumi, Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – Centras) pasitelkti ekspertai atliko šių Kauno kolegijos Druskininkų skyriaus vykdomų studijų programų (toliau – Programos) išorinį vertinimą:

Valstybinis kodas	Programos pavadinimas	Bendras įvertinimas (balais)	Numatomas sprendimas dėl akreditavimo
653N20008	Verslo vadyba	14	akredituotina 3 metams
653N20007	Turizmo ir viešbučių vadyba	14	akredituotina 3 metams

Pažymėtina, kad ekspertų parengtos išorinio vertinimo išvados, vadovaujantis Metodikos 13, 47, 49 punktais, taip pat Studijų vertinimo komisijos nuostatų³ 6 punktu, buvo svarstytos 2013 m. birželio 14 d. Studijų vertinimo komisijos (toliau – Komisija) posėdyje. Komisija pritarė Programų vertinimo išvadoms.

Centras, atsižvelgdamas į ekspertų parengtas Programų vertinimo išvadas bei Komisijos siūlymą, vadovaudamasis Aprašo IV ir V skyrių nuostatomis, priėmė sprendimą Programas įvertinti teigiamai, kadangi bendras programų įvertinamas sudaro ne mažiau kaip 12 balų ir nė viena vertinama sritis nėra įvertinta „nepatenkinamai“. Sprendimo motyvai yra išdėstyti šios pažymos priede.

Nesutikdami su šiuo Centro sprendimu, Jūs turite teisę, vadovaudamiesi Metodikos 135 punktu, Centru pateikti argumentuotą apeliaciją per 20 dienų nuo šio sprendimo išsiuntimo dienos.

Įsiteisėjus šiam Centro sprendimui vadovaujantis Aprašo IV skyriumi, Centras priims atitinkamą sprendimą dėl įvertintų studijų programų akreditavimo.

Primename, kad vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo (Žin., 2009, Nr. 54-2140) 41 straipsnio 2 dalimi ir Aprašo 35 punktu, aukštoji mokykla turi viešai skelbti atlikto vertinimo rezultatus.

¹ Patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. ISAK-1652 (Žin., 2009, Nr. 96-4083).

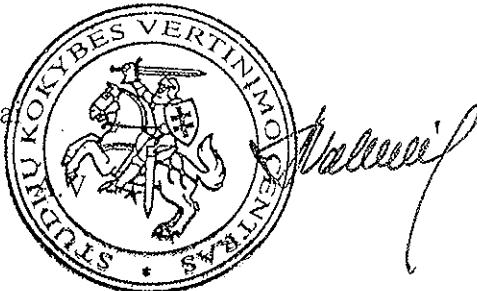
² Patvirtinta Centro direktorius 2010 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-01-162 „Dėl vykdomų studijų programų vertinimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 156-7954).

³ Patvirtinta Centro direktorius 2010 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. 1-01-9 (Žin., 2010, Nr. 9-476).

PRIDEDAMA:

1. Kauno kolegijos pirmosios pakopos studijų programos *Verslo vadyba* (valstybinis kodas – 653N20008) 2013-06-11 ekspertinio vertinimo išvadų santrauka ir jos vertimas į lietuvių kalbą Nr. SV4-190, 8 lapai.
2. Kauno kolegijos pirmosios pakopos studijų programos *Turizmo ir viešbučių vadyba* (valstybinis kodas – 653N20007) 2013-06-11 ekspertinio vertinimo išvadų santrauka ir jos vertimas į lietuvių kalbą Nr. SV4-191, 10 lapų.

Direktoriaus pavaduotoja, laikina
einanti direktoriaus pareigas

Aurelija Valeikienė

**EXTRACT OF FIRST CYCLE STUDY PROGRAMME BUSINESS MANAGEMENT
(STATE CODE – 653N20008) AT KAUNAS COLLEGE 2013-06-11 EVALUATION
REPORT NO. SV4-190**

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

KAUNO KOLEGIOS
VERSLO VADYBOS PROGRAMOS (653N20008)
VERTINIMO IŠVADOS

**EVALUATION REPORT
OF BUSINESS MANAGEMENT (653N20008)
STUDY PROGRAMME
at KAUNAS COLLEGE**

Grupės vadovas:
Team Leader: Prof. dr. Volker Gehmlich

Grupės nariai:
Team members:
Prof. dr. Richard Mischak
Mindaugas Butkus
Erika Vaiginienė
Andrius Zalitis

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>Verslo vadyba</i>
Valstybinis kodas	653N20008
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis	Vadyba
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	4 metai
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Vadybos profesinis bakalaurus
Studijų programos įregistruavimo data	2000

INFORMATION ON ASSESSED STUDY PROGRAMME

Name of the study programme	<i>Business Management</i>
State code	653N20008
Study area	Social sciences
Study field	Management
Kind of the study programme	Collegial Studies
Level of studies	First
Study mode (length in years)	4 years
Scope of the study programme in credits	180
Degree and (or) professional qualifications awarded	Professional Bachelor in Management
Date of registration of the study programme	2000

<...>

V. GENERAL ASSESSMENT

The study programme *Business Management* (state code – 653N20008) at Kaunas College (Druskininkai Department) is given **positive** evaluation.

Study programme assessment in points by fields of assessment.

No.	Evaluation Area	Evaluation Area in Points*
1.	Programme aims and learning outcomes	3
2.	Curriculum design	2
3.	Staff	3
4.	Material resources	2
5.	Study process and assessment (student admission, study process student support, achievement assessment)	2
6.	Programme management (programme administration, internal quality assurance)	2
	Total:	14

*1 (unsatisfactory) - there are essential shortcomings that must be eliminated;

2 (satisfactory) - meets the established minimum requirements, needs improvement;

3 (good) - the field develops systematically, has distinctive features;

4 (very good) - the field is exceptionally good.

<...>

IV. SUMMARY

The intended learning outcomes are clear, well-communicated, and the programme focuses on local labour market needs. Teaching staff are experienced and demonstrate significant engagement in professional development and the sharing of good practice. General and specialist facilities are of a high standard and students benefit from considerable practical experience, within and outside the College, the latter aided by good relations with social partners. Students find staff accessible and supportive.

The programme focus is extremely local and therefore quite vulnerable. Programmes should be initiated to start Erasmus at home – another way to introduce internationalization into the study programme. As tourism seems to grow, it would be advisable to attract incoming exchange-students (with language skills) and offer them working opportunities in the strategic ‘local’ business areas.

The College needs to encourage and support increased staff competence in the English/Russian language and increased use of research to inform teaching. Students must be encouraged and supported to make greater use of databases and other external sources in their studies and submitted work. They should be invited to join teachers’ research projects.

The College uses a transparent admission system for selection of candidates. Organization of teaching process and social support is beneficial for achieving intended learning outcomes and the grading system in place enables correct assessment of achieved learning outcomes. The academic support system could be improved, as many first year students drop out due to academic failure or leave the studies by their own request. Also, the faculty should take proactive measures to encourage students to participate in research and other scientific activities, to establish a student

union, hobby groups etc. In addition, it is recommended to implement an anti-plagiarism program to fully ensure academic fairness.

Since 2009 there is a decline in demand. Several reasons were mentioned in the SAR, but what are the strategic plans (e.g. with social partners, marketing campaign, etc.); the College needs to plan ahead. No future scenarios/plan/forecasts have been shown about the development of employment and the demand for graduates. Only two thirds of the students are employed.

The university uses a transparent admission system for selection of candidates. Organization of teaching process and social support is beneficial for achieving intended learning outcomes and the grading system in place enables correct assessment of achieved learning outcomes. The academic support system could be improved, as many first year students drop out due to academic failure or leave the studies by their own request. Also, the faculty should take proactive measures to encourage students to participate in research and other scientific activities, to establish a student union, hobby groups etc. In addition, it is recommended to implement an anti-plagiarism program to fully ensure academic fairness.

There is a need to clarify the Quality/Change cycle and its ‘formal’ communication to stakeholders. This should include clear terms of reference for key programme management committees and the production of a Quality Manual setting out respective responsibilities of administrative staff, teachers, students and social partners. Questionnaire design should be reviewed to ensure that more meaningful questions are asked, including more open questions. Furthermore, students should be provided with more formal feedback of outcomes/results from questionnaire surveys. The College should ensure that student views across years and modes of study are collected to present an holistic ‘whole picture’ to the students.

III. RECOMMENDATIONS

As this programme is offered from Faculty of Business Management Kaunas College, with staff from Druskininkai Department – the outcome of the analysis and therefore recommendations are quite similar:

1. Learning outcomes should evolve bottom-up. It would be advisable for the College to make a matrix of all the ‘intended’ learning outcomes and then discuss with each individual course teacher what he/she should focus on.
2. Several measurements could be taken to enhance the meaning of “Internationalization” for the College. Incoming students should be offered some internships in Lithuanian companies – of course this needs agreement with the social partners, but they have indicated that they would be willing to co-operate.
3. The College needs to work on the high ‘drop-out’ rates in this programme. Expectations are wrongly set and need adjustments. Open-days must offer discussions with students and graduates in an open, trustful environment.
4. The College needs to better distinguish between the material it offers in *Entrepreneurship* and in classes for *Small-and-medium-sized enterprises* (SMEs). For the start-up entrepreneurs the needs are in the areas of market research, market potential, risk management, skills in the management team and of course everything in the area of finance (e.g. working capital management, investment advice).

5. Applied practice is very well established, but the part-time students have sometimes difficulties to have a job-offer afterwards. Further research should go into that situation, as it seems that they are considered as 'not available'.
6. The College has shown weaknesses in implementing correctly the ECTS as a workload measurement system. It would be advisable to focus more on the 'module approach' and follow the College rules. Studying this programme on top of full-time employments seems very difficult.
7. The College should establish a programme change process. In such a process/design different time-checkpoint must be included. It must contain who can initiate a change of the programme, when, why, with what support and what are the stages that such an initiative has to run through. The process must produce reports with action items and identify named-persons (not units) to fulfil the required activity.
8. An Internal Quality processes is not really established. The evaluation of the different classes is left to the lecturer and he collects the evaluations from the students directly. Changes as consequence of critique are left to the lecturer, and depend on his/her wish to answer to student/social partner suggestions.
9. The link with social partners is very intense and very good – but should become more formal. Informal relationships are quite unreliable, imagine that a senior partners would leave and 'former agreements' with the company would need to be re-installed. The partners would support – for example – the development of „dual study-programmes“ like they exist in some countries.

<...>

**KAUNO KOLEGIOS PIRMOIOS PAKOPOS STUDIJŲ PROGRAMOS VERSLO
VADYBA (VALSTYBINIS KODAS – 653N20008) 2013-06-11 EKSPERTINIO VERTINIMO
IŠVADŲ NR. SV4-191 IŠRAŠAS**

<...>

V. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Kauno kolegijos, Druskininkų skyriaus studijų programa *Verslo vadyba* (valstybinis kodas – 653N20008) vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2.	Programos sandara	2
3.	Personalas	3
4.	Materialieji ištekliai	2
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	2
6.	Programos vadyba	2
	Iš viso:	18

* 1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

<...>

IV. SANTRAUKA

Numatomi studijų rezultatai yra aiškūs, tinkamai viešinami, programa pagrįsta vietinės darbo rinkos poreikiiais. Akademinis personalas patyręs, suinteresuotas savo profesiniu tobulėjimu ir noriai dalijasi geraja praktika. Bendrosios ir specialiosios priemonės (materialieji ištekliai) atitinka aukštus standartus, studentai turi galimybes įgyti daug praktinės patirties kolegijoje ir už jos ribų; pastaroji praktika galima, nes palaikomi geri santykiai su socialiniais partneriais. Personalas, studentų nuomone, prieinamas ir jiems padeda.

Šios programos paskirtis ypač lokalinių, todėl gana pažeidžiama. Reikėtų iniciuoti programas, pagal kurias Erasmus būtų taikoma namuose. Tai dar vienas būdas į šią studijų programą įtraukti internacinalizavimą. Panašu, jog turizmas plečiasi, todėl patartina pasikvesti užsienio studentų (mokančių kalbas) ir pasiūlyti jiems darbo vietų strateginėse „vietinio“ verslo srityse.

Kolegija turi skatinti darbuotojus intensyviau tobulinti anglų/rusų kalbos jgūdžius ir labiau pasinaudoti mokslinių tyrimų informacija, kad praturtintų dėstyti. Studentus būtina skatinti daugiau naudotis duomenų bazėmis ir kitais išorės šaltiniais studijuojant ir rašant darbus. Dėstytojai turėtų kvieсти juos kartu dalyvauti mokslinių tyrimų projektuose.

Kolegijoje taikoma studentų priėmimo (kandidatų atrinkimo) sistema yra skaidri. Tai, kaip organizuojamas mokymo procesas ir socialinė parama, leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus, o jdiegtą vertinimo sistemą – teisingai įvertinti pasiektus studijų rezultatus. Akademinių rėmimo sistema galėtų būti tobulesnė, nes daugelis pirmo kurso studentų nubyra dėl nepatenkinamų mokymosi rezultatų arba atsisako studijuoti savo prašymu. Be to, fakultetas turėtų imtis aktyvių priemonių, skatinančių studentus dalyvauti tyrimų ir kitoje mokslinėje veikloje, iškurti studentų sąjungą, grupes, vienijančias studentus pagal jų pomėgius. Siekiant visiškai užtikrinti akademinių sąžiningumą, rekomenduojama įgyvendinti antiplagijavimo programą.

Nuo 2009 m. sumažėjo (absolventų) paklausa. Savianalizés suvestinėje paminėtos kelios priežastys, bet kokie yra strateginiai planai (pvz., su socialiniais partneriais, rinkodaros kampanija ir t.t.)? Kolegija turėtų planuoti į priekį. Nepateikta jokių ateities scenarijų/planų/prognozių dėl absolventų užimtumo ir paklausos. Dėrba tik du trečdaliai studentų.

Būtina aiškiau formuluoti kokybės/pasikeitimų ciklą ir jo „oficialų“ ryšį su socialiniais dalininkais. Tai turėtų apimti aiškias sąlygas pagrindiniams programų valdymo komitetams ir kokybės vadovo, kuriamė būtų nustatytos atitinkamos administracinių personalo, dėstytojų, studentų ir socialinių partnerių atsakomybė, parengimą. Reikėtų peržiūrėti klausimyno projektą ir užtikrinti, kad klausimai būtų prasmingesni ir atviresni. Be to, studentams turėtų būti užtikrintas oficialesnis grįžtamasis ryšys, susijęs su informacija apie apklausos rezultatus. Kolegija turėtų užtikrinti, kad kiekvienais metais būtų renkama informacija apie studentų nuomones ir studijavimo būdus ir studentams būtų pateiktas visas (holistinis) vaizdas.

III. REKOMENDACIJOS

Kadangi šią programą įgyvendina Kauno kolegijos Verslo vadybos fakulteto Druskininkų skyriaus darbuotojai, analizés rezultatai ir rekomendacijos yra gana panašūs.

1. Studijų rezultatai turėtų būti numatomi pagal principą „iš apačios į viršų“. Kolegijai reikėtų sudaryti visų numatomų studijų rezultatų „matricą“, o po to atskirai su kiekvienu dalyko dėstytoju aptarti, kam jis/ji turėtų skirti daugiausia dėmesio.
2. Siekiant sustiprinti internacionalizavimo reikšmę kolegijai būtų galima atlikti kelis įvertinimus. Atvykstantiems studentams turėtų būti pasiūlyta stažuotė (praktika) Lietuvos įmonėse; tam tikslui, žinoma, reikia sudaryti susitarimą su socialiniais partneriais, nors jie ir pasakė, kad noriai bendradarbiaus.
3. Kolegijai reikia imtis priemonių aukštam šios programos studentų nubyréjimo lygiui sumažinti. Nustatyti nepagrūsti lūkesčiai, juos reikėtų pakoreguoti. Per „atvirų durų dienas“ būtina atvirai diskutuoti su studentais ir absolventais, sukurti pasitikėjimo atmosferą.
4. Kolegija turi labiau diferencijuoti medžiagą, skirtą paskaitoms apie verslumą (*antreprenyristę*) ir mažasias bei vidutines įmones (MVĮ). Pradedantiesiems verslininkams reikalingi šiu sričių dalykai: rinkos tyrimai, rinkos galimybės, rizikos valdymas, darbo valdymo grupėje įgūdžiai ir, žinoma, viskas iš finansų sritys (pvz., apyvartinio kapitalo valdymas, konsultavimas dėl investicijų).
5. Praktika organizuota labai gerai, bet ištestinių studijų studentams kartais sunku po to gauti darbo pasiūlymą. Šią padėtį reikėtų toliau tirti, nes panašu, kad studentai laikomi netinkamais.
6. Išryškėjo kolegijos trūkumai (silpnybės) teisingai įgyvendinant ECTS kaip darbo krūvio matavimo sistemą. Patartina daugiau dėmesio skirti „modulių principui“ ir laikytis kolegijos taisyklių. Panašu, kad labai sunku studijuoti šioje programe dirbant visą darbo laiką.

7. Kolegija turėtų nustatyti programos keitimo procedūrą (*procesq*). I šią procedūrą / projektą būtina įtraukti kitokį laiko kontrolinį tašką (time-checkpoint). Joje būtina nurodyti, kas, kada, kodėl, kam padedant gali inicijuoti programos keitimą ir kokie turi būti keitimo etapai. Proceso metu turi būti pateiktos ataskaitos, kuriose pagal punktus nurodomi veiksmai ir asmenys (ne padaliniai), kurie vykdys būtiną veiklą.
8. Vidaus kokybės (vertinimo) procesai iš tikrujų nenustatyti. Vertinti įvairias paskaitas (*pratybas*) palikta lektoriui, kuris tiesiog iš studentų surenka vertinimus. Atlirkti pakeitimus atsižvelgiant į kritiką taip pat pavesta dėstytojui, ir tie pakeitimai priklauso nuo jo / jos noro priimti studento / socialinio partnerio pasiūlymus.
9. Ryšys su socialiniais partneriais labai stiprus, tik turėtų būti oficialesnis. Neformalūs ryšiai gana nepatikimi, jisivaizduokite, kad vyresni partneriai išeis, tada „ankstesni susitarimai“ su įmone turės būti priimti iš naujo. Partneriai paremtų, pvz., „dvigubų studijų programų“ kūrimą, kaip yra kai kuriose šalyse.

<...>

Verėja Lasa Savulyciūtė
LITHUANIA
REPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO
„METROPOLIS“
VERTIMAI
VERIMAI

Paslaugos teikėja patvirtina, kad yra susipažinusi su Lietuvos Respublikos Baudžiamojo kodekso⁴ 235 straipsnio, numatančio atsakomybę už melagingą ar žinomai neteisingai atliktą vertimą, reikalavimais.

⁴ Žin., 2002, Nr. 37-1341.

EXTRACT OF FIRST CYCLE STUDY PROGRAMME *TOURISM AND HOTEL MANAGEMENT* (STATE CODE – 653N20007) AT KAUNAS COLLEGE 2013-06-11
EVALUATION REPORT NO. SV4-191

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

KAUNO KOLEGIOS
***TURIZMO IR VIEŠBUČIŲ VADYBOS PROGRAMOS*
(653N20007)**
VERTINIMO IŠVADOS

**EVALUATION REPORT
OF *TOURISM AND HOTEL MANAGEMENT* (653N20007)
STUDY PROGRAMME
at KAUNAS COLLEGE**

Grupės vadovas: Volker Gehmlich
Team Leader:

Grupės nariai: Richard Mischak
Team members:
Mindaugas Butkus
Erika Vaiginienė
Andrius Zalitis

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>Turizmo ir viešbučių vadžba</i>
Valstybinis kodas	653N20007
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis	Vadžba
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmaoji (profesinis bakalaurus)
Studijų forma (trukmė metais)	3 metai
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Vadžbos profesinis bakalaurus
Studijų programos įregistruavimo data	2000-09-21 Nr. 1182

INFORMATION ON ASSESSED STUDY PROGRAMME

Name of the study programme	<i>Tourism and Hotel Management</i>
State code	653N20007
Study area	Social sciences
Study field	Management
Kind of the study programme	Collegial Studies
Level of studies	First (professional bachelor)
Study mode (length in years)	3 years
Scope of the study programme in credits	180
Degree and (or) professional qualifications awarded	Professional Bachelor in Management
Date of registration of the study programme	2000-09-21 No. 1182

<...>

V. GENERAL ASSESSMENT

The study programme *Tourism and Hotel Management* (state code – 653N20007) at Kaunas College (Druskininkai Department) is given **positive** evaluation.

Study programme assessment in points by fields of assessment.

No.	Evaluation Area	Evaluation Area in Points*
1.	Programme aims and learning outcomes	3
2.	Curriculum design	2
3.	Staff	3
4.	Material resources	2
5.	Study process and assessment (student admission, study process student support, achievement assessment)	2
6.	Programme management (programme administration, internal quality assurance)	2
Total:		14

*1 (unsatisfactory) - there are essential shortcomings that must be eliminated;
2 (satisfactory) - meets the established minimum requirements, needs improvement;
3 (good) - the field develops systematically, has distinctive features;
4 (very good) - the field is exceptionally good.

<...>

IV. SUMMARY

To be maintained and consolidated

- Training of staff to maintain motivation and improve understanding of teaching, learning and assessing in the light of a student-centred approach based on a modularised philosophy using credits to protect students, respecting ECTS and other tools applied within the European Higher Education Area in the light of the Lithuanian laws and regulations, such as the Lithuanian Qualifications Framework.
- Relationship to all stakeholders embedding regional needs.
- Communication between all staff and students within a programme, between programmes and between faculties.
- Consider the introduction of platforms to design study-programmes effectively and efficiently to also allow for mobility between programmes, faculties and locations.
- The motivation of staff to get involved at all sites and think of the programme as „their baby“ which has a common core but has to be oriented towards the needs of the respective location.

To be reflected on and developed further

- Potential link to health, wellness, leisure and sport for further growth of the programme.
- Internationalisation of curriculum, including cultural awareness and communication skills of students and staff, not focused on English only, considering the location of the programmes on offer.

- Equipment of library and learning resources for students and staff, in particular for self-studies; exploit any sources for support in Kaunas and also at European level (library, funds through European programmes).
- Profiling full-time student programmes, taking advantage of diversity but respecting limitations in terms of workload and distribution of modules. Investigate whether part-time programmes might better suit the needs of the stakeholders.
- Assure quality on the basis of a sound internal quality system which operates independently with the support of the decision making bodies. A fair and transparent assessment system is part of it as well .
- Design a work-and time-schedule to determine what has to be done when by whom. Include all proposals which were made in the past accreditation process, eg the design of a transparent assessment procedure.

III. RECOMMENDATIONS

1. Be aware that at the end of a first-cycle programme, in Lithuania a bachelor degree, the learning outcomes do not relate to a specialist but a generalist. Also a professional bachelor is still a generalist at this level and is – first of all – an academic degree with a professional bias. It is not a qualification of a specific narrow profession.
2. The College should make sure that writing the learning outcomes is not an exercise on its own right using the right terms but should reflect the profile of the programme and should be implemented throughout the programme in teaching, learning and assessment supported by personnel and material resources. The staff is encouraged to develop further their modularization of the programme.
3. As Bloom's terminology is used to describing learning outcomes it might be wise to use the full scale, strengthening analysis, synthesis and evaluation or in terms of the Dublin Descriptors in particular "communication" and "learn to learn". Also, "making judgements" on the basis of academic argumentation could be underpinned. Elements of the "affective" and "psychomotor" domains are hardly identifiable. To this extent business simulation games would be perfectly suitable (see also 9).
4. More efforts might be useful to successfully develop a stronger international orientation of the curriculum and the programme as such, e.g. the introduction of a mobility window – both for practical work and study-periods abroad -, English as the language of teaching and learning. It is surprising that the programme does not reflect the environment of Druskininkai.
5. If international students are to be attracted information and course material has to be available for anyone "at a mouse-click". The ECTS User's Guide of 2009 gives a good overview of the material needed.
6. THM might include much more the wellness, health, leisure and sports sector. The complementarity between Tourism and Hotel Management does not seem to be considered.
7. The distribution of credits to be achieved per semester appears to be uneven. Although in the full-time mode the guideline of 60 is respected, the significant difference between winter and summer semester have to be discussed. The logic behind is not obvious – at least not for an outsider.

8. The allocation of credits per modules should be revised in the light of the workload needed. As an example Philosophy and Psychology could be looked at. There seem to be still too many subjects for the programme. It seems to have improved since the last accreditation but should still be improved in the light of modularising the programme. Bundling subjects is not regarded as modularization, neither automatically a multidisciplinary approach.
9. Also, some modules, e.g. "Lithuanian Language and Business Correspondence", "Business Communication" or "Basics of EU Common Market" might be questioned as regards reaching bachelor level. There might be a closer link to the THM sector. A module "Management" might be much too general. Overall, it might be adequate to revise the structure of the modules, e.g. "Philosophy" and "Psychology" are in different blocks; "Information Technology" part of the block "General subjects of collegial studies". Do social media, e.g., not play a role within the foreseeable future? In addition the college might consider indicating the level of competence of the language classes. The level could be linked to the European Competence Framework for Languages.
10. There is no need to have the same forms of learning for each module. The distribution – in particular as regards self-study and consultation seems to be quite arbitrary. The role of "practices" and "practicals" has to be clarified for full-time students. The curriculum should foresee business games/simulation as it does at Kaunas.
11. A transparent and clear assessment system should be designed. It appears as if credits are taken as weighting factor for marks. Credits are purely based on workload and have nothing to do with the performance how they were achieved.
12. The development of staff is key for the future of the programme. The initiatives taken so far should be continued.
13. The College uses a transparent admission system for selection of candidates. Organization of teaching process and social support is beneficial for achieving intended learning outcomes and the grading system in place enables correct assessment of achieved learning outcomes. The academic support system could be improved, as many first year students drop out due to academic failure or leave the studies by their own request. Also, the faculty should take proactive measures to encourage students to participate in research and other scientific activities, to establish a student union, hobby groups etc. In addition, it is recommended to implement an anti-plagiarism program to fully ensure academic fairness.
14. The under-equipment of the library is well-known throughout several countries. The College should do something to amend the situation and give access to students to improve their academic skills. It is understood that the situation in Druskininkai is even more difficult. However, the students cannot be expected to go to Kaunas to get adequate literature. The experts noticed some thoughts in the right direction. Additionally, the space for self-studies should be amended. The space is such is available but not yet equipped for self-study purposes.
15. The College should continue to involve students and to listen to them. Also the relationship with other stakeholders is very good. Perhaps a thought to stabilize the situation on a more formal level might be adequate. A proposal was made, for example, to think in terms of a "Dual Programme" to integrate College and the business world on a very formal basis within a programme.

16. Students and alumni emphasized practical experience during the lectures as the biggest value of the study program which opens the doors to the work. During the meeting with social partners experts were told, that the graduation of KK is a good business card for a student. Social partners emphasized that students are stronger and stronger every year and there are more relationships between theory and practice. Students are capable to answer the questions of practitioner and usually demonstrate capabilities to implement their ideas/projects.
17. The internal quality system seems to need more effectiveness and efficiency. An Internal Quality processes is not really established. The evaluation of the different classes is left to the lecturer and he collects the evaluations from the students directly. Changes as consequence of critique are left to the lecturer, and depend on his/her wish to answer to student/social partner suggestions.
18. The College should establish a programme change process. In such a process/design different time-checkpoint must be included. It must contain who can initiate a change of the programme, when, why, with what support and what are the stages that such an initiative has to run through. The process must produce reports with action items and identify named-persons (not units) to fulfil the required activity.

<...>

Vertimas iš anglų kalbos

KAUNO KOLEGIOS PIRMOIOS PAKOPOS STUDIJŲ PROGRAMOS TURIZMO IR VIEŠBUČIŲ VADYBA (VALSTYBINIS KODAS – 653N20007) 2013-06-11 EKSPERTINIO VERTINIMO IŠVADŲ NR. SV4-191 IŠRAŠAS

<...>

V. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Kauno kolegijos, Druskininkų skyriaus studijų programa *Turizmo ir viešbučių vadyba* (valstybinis kodas – 653N20007) vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2.	Programos sandara	2
3.	Personalas	3
4.	Materialieji ištekliai	2
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	2
6.	Programos vadyba	2
Iš viso:		14

* 1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

<...>

IV. SANTRAUKA

Palaikyti ir stiprinti:

- Darbuotojų mokymą siekiant palaikyti motyvaciją ir pagerinti supratimą apie mokymą, mokymasi ir vertinimą, atsižvelgiant į studentus orientuotą požiūrį, pagrįstą modulių filosofija, naudojant kreditus studentams apsaugoti, laikantis ECTS ir kitų Europos aukštojo mokslo erdvėje taikomų priemonių, atsižvelgiant į Lietuvos įstatymus ir reglamentus, pavyzdžiui, Lietuvos kvalifikacijų sandara.
- Ryšius su visais socialiniais dalininkais, įtvirtinančius regiono poreikius.
- Visų darbuotojų ir studentų bendradarbiavimą įgyvendinant programą, ryšį tarp programų ir tarp fakultetų.
- Apsvarstyti platformą, kurios padėtį sukurti veiksmingas studijų programas, diegimą, taip pat užtikrinti mobilumą tarp programų, fakultetų ir vietovių.
- Darbuotojų motyvavimą dalyvauti visose srityse, o programą laikyti „savo kūdikiu“, kurios pagrindas bendras, bet kuri turi būti orientuota į atitinkamos vietovės poreikius.

Apsvarstyti ir toliau tobulinti (gerinti):

- Galimą ryšį su sveikata, gerove, poilsiu ir sportu, užtikrinant tolesnį programos augimą.

- Studijų programos internacionalizavimą, įskaitant studentų ir darbuotojų supažindinimą su kultūra ir komunikavimo įgūdžiais, neakcentuojant vien tik anglų kalbos, atsižvelgiant į programų įgyvendinimo vietą.
- Bibliotekos įrangą ir materialiuosius išteklius, skirtus studentams ir darbuotojams, ypač savarankiškoms studijoms; panaudoti visus šaltinius iš Kauno, taip pat ir europinius (biblioteka, Europos programų lėšos).
- Nuolatinių studijų studentų programų profiliavimą, pasinaudojant jvairove, kartu laikantis apribojimų darbo krūvio ir modulių paskirstymo atžvilgiu. Ištirti, ar ištęstinių studijų studentams skirtos programos negalėtų geriau atitikti jų socialinių dalininkų poreikių.
- Užtikrinti kokybę remiantis tvirta vidaus kokybės sistema, veikiančia nepriklausomai, padedant sprendimus priimančioms institucijoms. Sąžininga ir skaidri vertinimo sistema taip pat yra šios programos dalis.
- Nustatyti darbų ir laiko grafiką, kuriame būtų nurodyta, kas, kada ir ką turi padaryti. Įtraukti visus pasiūlymus, pateiktus ankstesnių akreditavimo procedūrų metu, pvz., nustatyti skaidrią vertinimo procedūrą.

III. REKOMENDACIJOS

1. Reikyt nepamiršti, kad pasibaigus pirmos pakopos studijų programai – Lietuvoje tai bakalauro laipsnis – studijų rezultatai siejami ne su specialiųjų, o su bendrujų dalykų žinojimu. Be to, profesinio bakalauro laipsnį gavęs absolventas yra tik šio lygmens eruditas; visų pirma, jis yra įgijęs mokslinį laipsnį su profesine pakraipa. Tai nėra konkrečios siauros specialybės kvalifikacija.
2. Kolegija turėtų užtikrinti, kad numatomų studijų rezultatų formulavimas nereiškia vien tik teisingų terminų vartojimą – reikėtų atspindėti programos sandarą ir įgyvendinti ją taikant konkrečią dėstymo, mokymosi ir vertinimo programą, palaikomą darbuotojų ir materialiaisiais ištekliais. Darbuotojai raginami toliau kurti programos modulius.
3. Kadangi numatomiems studijų rezultatams aprašyti naudojama Bloomo terminologija, būtų išmintinga naudoti visą skalę, sustiprinant analizę, sinüzę ir vertinimą, arba, kalbant Dublino deskriptoriaus terminais, visų pirma „komunikaciją“ ir „išmokti mokytis“. Be to, galėtų būti įtrauktas „spendimų priėmimas“ remiantis mokslo argumentais. Sunku įžiūrėti „emocinės“ ir „psichomotorinės“ srities elementus. Tam puikiai tiktų verslo imitavimo žaidimai (dar žr. 9 punktą).
4. Būtų naudinga pasistengti, kad programos dalykai ir pati programa būtų labiau orientuota į tarptautinį lygmenį, pavyzdžiui, būtų įdiegtas mobilumo langas (*informacinis portalas*), kuriame nurodomi praktinio darbo ir studijų užsienyje laikotarpiai, anglų kalba taptų mokymo ir mokymosi kalba. Stebėtina, kad ši programa neatspindi Druskininkų aplinkos.
5. Jei ketinama pritraukti užsienio studentus, informacija ir studijų medžiaga turi būti prieinama kiekvienam „vienu pelės spustelėjimu“. 2009 m. ECTS vartotojo vadove pateikta puiki reikalingos medžiagos apžvalga.
6. I *Turizmo ir viešbučių vadybos* programą galėtų būti įtraukta daugiau informacijos apie sveikatingumą, sveikatą, poilsio ir sporto sektorių. Panašu, kad nesvarstyta, kaip *Turizmas ir viešbučių vadyba* papildo vienas kitą (skirtinguose padaliniuose).
7. Atrodo, kad kreditai, kuriuos reikia gauti per semestrą, paskirstomi nevienodai. Nors nuolatinių studijų studentams pagal rekomendaciją skiriama 60 kreditų, reikia aptarti, kodėl

toks didelis skirtumas tarp žiemos ir vasaros semestrų. Logika, bent jau žiūrint iš šalies, neaiški.

8. Kreditų skyrimą pagal modulius reikėtų pakoreguoti atsižvelgiant į reikalingą darbo krūvį. Pavyzdžiu, būtų galima panagrinėti filosofijos ir psichologijos dalykus. Panašu, kad ši programa apima per daug dalykų. Nuo paskutiniojo akreditavimo programa tarsi buvo patobulinta, bet vis dėlto ji dar tobulintina atsižvelgiant į programos moduliavimą. Sujungti dalykus nėra moduliavimas, taigi nėra ir daugiadalykinio požiūrio.
9. Be to, abejones kelia kai kurių modulių, pvz., „Lietuvių kalba ir verslo korespondencija“, „Verslo komunikacija“ ar „ES bendrosios rinkos pagrindai“, tinkamumas bakalauro laipsniui suteikti. Galėtų būti glaudesnis ryšys su turizmo ir viešbučių vadybos sektoriumi. Panašu, kad modulis „Vadyba“ pernelyg abstraktus. Būtų tikslinga peržiūrėti modulių sandarą: pvz., „Filosofija“ ir „Psichologija“ yra skirtinguose paketuose; „Informacinės technologijos“ jeina į paketą „Bendrieji koleginių studijų dalykai“. Ar, pvz., socialinė žiniasklaida, neturės jokio vaidmens netolimoje ateityje? Be to, kolegija galėtų apsvarstyti, ar nereikėtų kalbos dalykuose nurodyti kompetencijos lygio. Šis lygis galėtų būti susietas su Europos kompetencijos kalbų srityje gairėmis.
10. Nebūtina kiekvienam moduliuui taikyti tas pačias mokymo formas. Atrodo, kad šis paskirstymas, ypač susijęs su savarankišku studijavimu ir konsultavimu, yra pakankamai arbitriškas. Nuolatinį studijų studentams reikia paaiškinti „praktikos“ ir „pratybų“ vaidmenį. Studijų programoje reikėtų numatyti verslo žaidimus/modeliavimą (imitavimą), kaip yra daroma Kaune.
11. Reikėtų sukurti skaidrią ir aiškią vertinimo sistemą. Panašu, kad kreditai laikomi svertiniu veiksniu pažymiams nustatyti. Kreditai grindžiami tiktais darbo krūviu, jie visiškai nesusiję su tuo, už kokius rezultatus buvo gauti.
12. Darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas yra programos ateities sąlyga. Pradėtos iniciatyvos turėtų būti tēsiamos.
13. Kolegijos taikoma studentų priėmimo sistema yra skaidri. Tai, kaip organizuojamas mokymo procesas ir socialinė parama, leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus, o jdiegtą vertinimo sistema – teisingai įvertinti pasiektus studijų rezultatus. Akademinio rėmimo sistema galėtų būti tobulesnė, nes daugelis studentų nubyra dėl nepatenkinamų mokymosi rezultatų arba atsisako studijuoti savo prašymu. Be to, fakultetas turėtų imtis aktyvių priemonių, skatinančių studentus dalyvauti tyrimų ir kitoje mokslinėje veikloje, įkurti studentų sąjungą, grupes, vienijančias studentus pagal jų pomėgius. Siekiant visiškai užtikrinti akademinį sąžiningumą, rekomenduojama įgyvendinti antiplagijavimo programą.
14. Apie tai, kad biblioteka neaprūpinta, geraž žinoma keliose šalyse. Kolegija turėtų kažką daryti, kad pakeistų padėtį ir suteiktų studentams galimybę tobulinti akademinius gebėjimus. Manoma, kad Druskininkuose padėtis dar blogesnė. Tačiau negalima tikėtis, jog studentai vyks į Kauną, kad gautų ten tinkamos literatūros. Ekspertai pastebėjo, kad kai kas maisto teisingai. Be to, reikėtų pagalvoti apie savarankiškoms studijoms skirtą vietą. Ploto pakanka, bet dar neįrengta vieta savarankiškam mokymuisi.
15. Kolegija turėtų ir toliau stengtis įtraukti studentus ir įsiklausyti jų nuomonę. Ryšiai su kitais socialiniais dalininkais labai geri. Būtų gera mintis oficialesniu lygiu stabilizuoti

padėti. Buvo pasiūlyta, pavyzdžiui, pagalvoti apie „dvigubą programą“, kuri apjungtų kolegiją ir verslą oficialiu lygmeniu.

16. Studentai ir absolventai pabrėžė, kad praktinė patirtis paskaitų metu yra didžiausia studijų programos vertybė, atverianti duris darbui. Per susitikimą su socialiniais partneriais ekspertams buvo išsakyta, kad Kauno kolegijos baigimo diplomas yra gera vizitinė kortelė studentui. Socialiniai partneriai pabrėžė, kad studentai kiekvienais metais yra vis stipresni, o teorija vis labiau siejama su praktika. Studentai sugeba atsakyti į specialisto klausimus ir paprastai parodo savo gebėjimą įgyvendinti jų idėjas/projektus.
17. Vidinė kokybės sistema, atrodo, galėtų būti veiksmingesnė. Vidinės kokybės užtikrinimo procedūros iš tikrujų nesukurtos. Paskaitos vertinimas paliktas dėstytojui, jis surenka studentų atsiliepimus. Pakeitimų, atsižvelgdamas į kritiką, įgyvendina irgi tik dėstytojas, ir pakeitimai priklauso tik nuo jo/jos noro priimti studento/socialinio partnerio pasiūlymus.
18. Kolegija turėtų nustatyti programos keitimo procedūrą (procesą). *I šią procedūrą/projektą būtina įtraukti kitokį kontrolinį tašką laike (time-checkpoint).* Jame būtina nurodyti, kas, kada, kodėl ir kam padedant gali inicijuoti programos keitimą ir kokie turi būti keitimo etapai. Proceso metu turi būti pateiktos ataskaitos, kuriose pagal punktus nurodomi veiksmai ir asmenys (ne padaliniai), kurie vykdys būtiną veiklą.

<...>

Verlija Rasa Savelynenė

Paslaugos teikėja patvirtina, kad yra susipažinusi su Lietuvos Respublikos Baudžiamojo kodekso⁵ 235 straipsnio, numatančio atsakomybę už melagingą ar žinomai neteisingai atliktą vertimą, reikalavimais.

⁵ Žin., 2002, Nr. 37-1341.